

Barat VÜSAL

KUFƏ ƏHLİ

Min ildi yalandan yazıb məktublar,
Köməyə gəlirsən Kufə, sən, gəlir...
Dünyanın başına gələn bəlalar
Min ildi elə bil Kufədən gəlir?!

Qələm düzəltmişdin, itirdin yəqin,
Sözünü qılınca verdin deyəsən?!
Başını vurmadın İmam Hüseynin,
Aləmin başını vurdun, deyəsən?!

Dərmanı neynirdin dərd verilməsə,
Biz Dəva əhli yox...
Biz Dava əhli!
Dünya başdan-başa Kərbala çölü,
Dünya başdan-başa bir Kufə əhli!

Yolundan, izindən dönməmək gərək,
Məsələn, dönməmək Kufə əhlinə!
Şəxşən məndən ötrü budur dünyada
Məsələ... dönməmək Kufə əhlinə!

Quyruq bulayıraq, təzə sümük var,
Biz Kufə əhliyik, biz Kufə əhli!
Harda vəfəsiz var, harda dönük var,
Yaz, Kufə əhlidi, yaz Kufə əhli!

Keçirik keçəndə Kufəli yerdən,
Ötəndə baş-başa... kül, sənsiz ötmür.

Biz dərs öyrənmişik Kufə əhlindən,
Bizim bir isimiz Kufəsiz ötmür!

Bu dünyanan bir sevinci yaranmır,
Neçə dərdi, neçə qahri yaranır.
Zaman keçir... İman Hüseyin yaranmır,
Amma hər gün Kufə əqli yaranır!!

Yamanca oxşarıq Kufə əhlina,
Baxıram, görürəm man da bu yerin,
Baxısan, görürən sən da səməni.
Baxıram, görürəm man da özümü,
Baxısan, görürən sən da siman!?

Payını götürsün harda zalim var,
Kufədə qoydular Kufəni, Cöldə.
Sənə Kufə əqli, bir sualın var:
Çəlüm Kufədədi, Kufəni Cöldə!?

...Mən hələ nə üçün şeir yazıram?
Şairlik deyilən
görəsan, bumu?
İmam Hüseyinin körpə balası
Yanında hələ də "Su!" söyləyir, "Su!"

SƏRHƏD XƏTTİ

Düşüb bu dağlarda, bu dərələrdə
Axtaran sanıram könül axtarır.
Sərhəd xəttinə bax, sərhəd xəttinə,
Babalar xət çəkib, kömür basdırıb,
Nəvələr hələ də kömür axtarır.

Tutmaq istəyəndə təzə yerləri,
Düşşən də əlində kömür gətirib.
Biz axtaraq, tapaq hansı kömürü,
Biz stibüt eyleyək kimini gətirib?!

Bu düşşən deyilən nə evlər yixib,
Bizmi köçəriyik, omu mədəni?
Tapılmış... tapılmış kömür qırığı,
Götürüb aləmi kömür mədəni...

Sanıblar qonşuyuq, sanıblar dostuq,
Deyiblər, beləcə sərhəd çökərkə:
"Bu kömürdən belə sizindir daha,
Bu kömürdən belə, bizimdir, demək!"

Millet yanib-yanib kömürə dönbüb,
Qopmuşuq çox yerdən... qopa bilmirik.
Hələ də sərhədi ayird edəmmir.
Hələ də kömürü tapa bilmirik.

Sanmayın ömrümüz ömürtək qalib,
Su həmən... bu həmən xəmirdi bəlkə?
Nə qalib, bir qırıq kömürtək qalib,
Bu həmən bir qırıq kömürdü bəlkə?

Ela nəyimiz var, olub qapqara,
Ela nəyimiz var, alıb-satmışq.
Qardaşa qardaşın arasına da
Axtarır bir cimdik kömür atmışq.

Budu Dayanacaq, budu Duracaq,
Ömür-Basırıqdır,
Könül-Çıxacaqlı?
Axtarın, Arazda suruyacaq,
Axtarın, Arazdan kömür çıxacaqlı?

Bir gör nələr etdin sərhəd çəkarak,
Babam, rahatlaşdırın kömür basdırıb.
Kim ki yeniləmdəzi, öz sərhədində
Sən niyə bilmədin, könül basdırıb??

Başımızda hələ qızalar gözər,
Bunu xeyirliyə yozursan yoxsa?!
Düşşən təzə torpaq, təzə yer gəzir,
Sən təzə kömürmü gəzirsen yoxsa?!

MƏNİM ÇANAQQALAM

Türkə şərəf gətirib "Çanaqqala savaşı",
Türkün xeyrinə edib Allah-träslə, savaşı.
Mənim də, man türkün də belə ola savaşı,
Alımmış ölümmərəm, mən öz sonat qalamı,
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

Mən də son əsgər kimi mərmimi atacağım,
Düşşən bir-birinə görərsən, qatacağım!
Mən arzumı blıram, haqq- naqab qatacağam,
Al qanumlu yuyacam qan işfiqan yaramı,
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

Gərk ayaqda deyil, gərk ürkədə olum,
Təki heç vaxt susmayıb torpaq deməkdə olum!
Dönbüb elə özüm də bayraqım rəngdə olum,
Görəməmiş ölümmərəm, mən öz bayraq qalamı!
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

Ay namərd, yenədəmi sen qorxudan olırsan,
Utanmaszan, bilirəm, ləp yalvarib ləlisən...
Mən hələ sərkardəyəm, ölməmişəm, görürən,
Böyüdüb görürən mən Mərd, mən Dord balamı,
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

Qara rənglə yazmayaq Şuşanı, ya Laçını,
Yazaq elə rənglə ki, qoy rəngləri açılsın.

Gərək bütün rənglərdən zəfər rəngi saçılsın,
Yox, qalmığa qoymaram mən bu sayaq qararı...
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

Calarıq səngərlərə dola-dola, zəfəri.
Gətirərəm, gətirərə, vallah, yola zəfəri!
Qoy dönüb təkrar olsun "Canaqqala zəfəri"
Şair, mürəkkəbə yox, batur qana, qaləmi...
Yazmamış ölümmərəm, mən öz "Çanaqqalam"!

YARALI QƏLƏM

Baxma bu tökülən qanımı manım,
Demirəm, oramı-buramı sarı!
Yaramı sarıma...
yaralı mən yox,
Yaralı qələmdim, qələmi sarı!

O dağ sağalmayıb, bu dağ bitməyiib,
Ələnən düşmənin keçib olından.
Yaxşı bax, o boyda torpaq getməyiib,
Torpağın qələmi düşüb olındı!?

Bənövşə taleyim, bənövşə baxtum,
Ona sılınə qoy mən əyilim.
Niyə bu torpaqda bənövşə çoxdu?
Yaqın qələmimin boynu əyilib?!

Yaşayır bir millet boynu büküllü,
Na vaxtı qan döşür...
can paralanır.
Mənim qələmimdən Araz tökülür,
Mənim qələmimdən qan şoralanır!

Bu baxta kim yana, de kim acıya,
Oddu- yoxa çıxıb, addı görünümür.
Qələmi yaralı görmək -facia,
Qələmin axrı çatdı... zülümdür!

Qoru qələmini-göz qarasını,
Baxma ki, çapınlar çapır atını.
Qələmim unudub öz yarasını,
Öpür, ürəyimin öpür çatını...

Kim deyir qorxmusan şərdən, fitnədən,
Haramı görəndən yaralanısan.
Qələmim! Qələmim, yaranı qurban,
Yaramı görəndən yaralanısan!?

DARVĀZA

Namus darvazası, ar darvazası,
Özünü ən böyük darvaza sanar.

Nə olsun hamının var darvazası,
Hamidan ötəri bir darvaza var!

Darvaza-darvaza gör fəzaları
Na güna qoyruq biz gəzə gəzə.
Bilmirik ki qoyur darvazaları,
Hamidan ötəri olan darvaza!?

Hazırıq... gazirik darvaza yeri,
Qazırıq... deyirik gor, bazar olsun!
Qorxma bu dünyada olmasa yerin,
Neyin olmasa da darvazan olsun!

Orda bir hasır var, bir Məmmədnəsir,
Qoymaz özü sınsa
Darvaza sıma!
Nə olsun özünün kişiliyi yox,
baxsana, kişinin darvazasına!

Bir evda doğulub böyüskədə bəz,
Darvaza-darvaza paralanmışq.
Darvaza-darvaza yekalanmışq.
Darvaza-darvaza aralanmışq,
Darvaza-darvaza sapalanmışq...

Sən o iştahsızın bax iştahına,
Qınama, son niyə ev tikməmişən.
Adama var, görmüşük, öz qışlaşdır
Darvaza düzəldir ev tikməmişən.

Coxaldıb gör necə düzədə qoyublar,
Yoxsa görməyirsən? Gör, darvazanı.
Qəbristan yolunun üstü qoyublar,
Hamının deyilən bir Darvazanı!

Darvaza işinə qarşılaşqa olmaz,
Biz belə açırıq...
O, elə açır.
Burda örtdüyümüz darvazaları
Orda... qəbristanda ölülsər açır?!

Özümüz handayıq...darvaza harda?
Adam darvazayıq, darvaza adam??
bəlkə qoymduğumuz darvazalar da
bir gün golib keçir o Darvazadan??

... hardasa yollara dikilib gözü,
Özəzl duruşu,
Öz adasında...
Qəbristan kəlməsi, qəbristan sözü,
Özü darvazadır...darvazası da ?!

ÜÇ NÖQTƏ

Dünya dagılmamaz.. özün sonuna
Üç nöqtə qoymusun axı, ilahı!
Qoymaz yolumuzdan sapmaqña bizi,
Heç vaxt yolumuzun sağı, ilahı!

Üç nöqtə kimidir ümmanlar, demək,
Ümman falakatdır, ümman yar demək!
Harda sahil varsa ümman var, demək,
Harda ümman varsa, sahil.. ilahı!

Burdan çıxan günəş, o yağan demək,
Niyə tələsək ki, batmağa yasa?!
Var-var gətirirsə, varımız varsa,
Var demək yoxun da yoxu, ilahı!

Bu insan kamala, kama dolubum,
Haliyəm sözündən hali olubmu?
Bir nöqtə könlülmü, bir nöqtə ruhum,
Üçüncü nöqtəmə ağıl, ilahı?!

Yaradıb bəndənə qul söylemişən,
Tutsan, obədidi yol söylemişən.
Axı san dünyada "Öl!" söylemişən,
Axı deməmişən dağıl, ilahı!

Sən verib hər şeyə əvvəl can, sonra...
Dedin Barata da adamsan, sonra...
Mənə də rəhm edib admıdansonra
Üç nöqtə qoymusun, sağ ol, ilahı!

TƏBRİZ YOLLARI

Sübhü açılmış dünyanın
Axşami- Təbriz yolları.
Qara-qara gecələrin
Ağ şəmi- Təbriz yolları!

Göz yaşı axdimi tamam,
Galnayıb vaxtımı tamam,
Vurubdu baxtımı tamam,
Daşamı- Təbriz yolları?

Bu yolların oğlu gölmir,
Bu bülbülün gülü gölmir.
Qınamağın dili gölmir
Yazanı Təbriz yolları!

Gəlir ahi ozanların,
Ustad, dahi ozanların.
Çalır, oxur ozanların
Ozani -Təbriz yolları!

Şahidi qeyli-qalların,
Nəydi günahı ellərin?
Gözümüzdə bütün yoların
Mizanı -Təbriz yolları!

Kiçilir, dənmür qızıla,
Dərdi hayana yazla?
Hayif, qısalı-qısalı
Uzamır Təbriz yolları.

Bağı qan laıldır hələ,
Vurnuxur, əladır hələ.
Bu məni ağladı hələ,
O sən... Təbriz yolları!

Yaralarım köz-köz olsun,
Zaman ilə üz-göz olsun!
Ya nə varsa, Təbriz olsun,
Ya hamı- Təbriz yolları?!

Tufandamı, Külkəkdəmi?
Şeytandamı, Məskədəmi?
Ah, görəsson, ürkədəmi,
Ahdəmə, Təbriz yolları?!

Yoxuşdu bütün enişlər,
Yağımız- bütün qəmisişlər!
Kasib bax bütün yağışlar,
Ah, damır, Təbriz yolları?!

Sən ay haqqı yeyilənəm,
Nəsimitək soyulanımlı!
Barat Vüsal deyilənin
Vətəni -Təbriz yolları!..

YANIMDADIR

Bir yanar ocağım var.
Sənməz qaralmaz heç vaxt,
Mən közin yanındayam,
Köz mənim yanındadır.
Hər nə varsa, axtarma,
Elə buralardadı,
Özgə harda olar ki,
Gəz, mənim yanındadır.

Yerə düşmür elə bil,
Uçur daim durnalar,
Ağac-ağac açırlar
Puçur, daim durnalar.
Uçur başımıñ üstdən,
Uçur, daim durnalar,

Mən yazın yanındayam,
Yaz mənim yanımdadır.

Hava varmı "Dilqəmi",
"Ruhani" havam kimi,
Dava varmı, könüllə
Etdiyim davam kimi.
Xətrini istəyirəm
Ələsgər babam kimi,
Mən Sazın yanındayam,
Saz mənim yanımdadır!

Gözəlliklər yaradır
Gözəl ərin ürəyi,
Ürəyin göz, əli var.
Göz, əllərin ürəyi...
Yarandığı zamandan
Gözəllərin ürəyi
Gətir, möhür basacam...
Yaz, mənim yanımdadır.

Şirin adı göydədi,
İtin adı yerdədi,
Yalançı mömünlərin
Etiqadı yerdədi.
Etibarlı yerdəyəm,
Etibarlı əldədi
Mən Sözün yanındayam,
Söz mənim yanımdadır!

KOMPAS

Gedirəm, yolumu yanılanmaram,
Mən yolu düzünü tutub gedirəm.
Hər insan saldığı ləpirə baxır,
Mən izin izini tutub gedirəm!?

Mən yolu baxt!- deyib seçən kişiyəm,
Nadana bax, deyib keçən kişiyəm.
Mən yolu gözünü açan kişiyəm,
Mən yolu gözünü tutub gedirəm!

Qorxuram əriyər baxışım altda,
Qalar bir nənənin qarğışı altda.

Lalələr çimişir yağışın altda,
Mən ordan gözümü "tutub", gedirəm!

Barati qorxutmaz qaranlıq, qorxu,
İşiqmi deyirsən, işığım bax, bu!
Mən yol axtarıram Allaha doğru,
Mən insan üzünü tutub gedirəm!

